

OBVODNÝ ÚRAD BARDEJOV
odbor civilnej ochrany a krízového riadenia
ul. Dlhý rad 16, 085 01 BARDEJOV

V súlade s § 14, ods. 1 písm. p) a § 15a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov zverejňujeme:

INFORMÁCIE PRE VEREJNOSŤ

Obsahová náplň:

1. Informácie o zdrojoch ohrozenia, ich špecifikácia a teritoriálna lokalizácia.
2. Informácie o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti a jej následkoch na postihnutom území a životnom prostredí.
3. Nebezpečné vlastnosti a označenia látok a prípravkov, ktoré by mohli spôsobiť mimoriadnu udalosť na území obvodu.
4. Informácie o spôsobe varovania obyvateľstva a záchranných prácach.
5. Úlohy a opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti.
6. Podrobnosti o tom, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany obyvateľstva.
7. Odkaz na obmedzenia vyplývajúce z ochrany dôverných informácií a utajovaných skutočností.

1. **Informácie o zdrojoch ohrozenia, ich špecifikácia a teritoriálna lokalizácia**

(späť na obsah)

1. Živelné pohromy

Živelná pohroma je mimoriadna udalosť, pri ktorej dôjde k nežiaducemu uvoľneniu kumulovaných energií alebo hmôt v dôsledku nepriaznivého pôsobenia prírodných síl, pri ktorej môžu pôsobiť nebezpečné látky alebo pôsobia ničivé faktory, ktoré majú negatívny vplyv na život, zdravie alebo na majetok.

a) Oblasti možného ohrozenia povodňami a záplavami z povrchových vôd. tokov.

Vychádzajúc z analýzy územia územného obvodu Bardejov z hľadiska vzniku možných mimoriadnych udalostí predstavujú povodne významné riziko ohrozenia obyvateľstva a majetku. Povodne najčastejšie ohrozujú obyvateľov obcí v povodí vodných tokov.

Na geologickej stavbe podstatnej časti územia obvodu sa podieľajú svahové sedimenty a flyšové súvrstvie zlínskych vrstiev. Ide o drobné rytmické striedanie ílovcov, prachovcov a pieskovcov, pričom ílovce sú v týchto miestach vo výraznej prevahe. Podložie je tvorené intenzívne navetralými ílovcami a prepláskami pieskovcov, ktoré bránia hlbšiemu vsakovaniu povrchových vôd. Pri intenzívnych a dlhodobých zrážkach dochádza k nasýteniu pórov svahových sedimentov zrážkovou vodou, čo spôsobuje ich rozmáčanie a rozvoj zosuvných procesov.

Práve táto skladba hornín zohráva významnú úlohu pri vodohospodárskom režime obvodu. Má vplyv na často sa opakujúce záplavy a nedostatok pitnej vody. Nadmerným topením snehu a výdatnými zrážkami sa do podložia dostáva zvýšené množstvo vody, ktoré narušuje ustálený odtokový režim, dochádza k nasýteniu zemín, následne k zvýšeniu šmykových napätí a vplyvom vztlakovej vody k aktivizácii zosuvov. Ide prevažne o plytkejšie zosuvy s rotačnou a kombinovanou šmykovou plochou.

Jednotlivé riečky a miestne potoky sú z územia obvodu odvádzané v podstate troma väčšími vodnými tokmi, ktoré priamo na území obvodu vyvierajú a ním pretekajú. Sú to:

Topľa, Ondava a Sekčov.

V takejto štruktúre je územie obvodu rozčlenené na oblasti ohrozené povodňami a záplavami s presne vyšpecifikovanými miestnymi prítokmi a príľahlými obcami..

Pri trvalých a silných zrážkach, ako aj pri rýchlom topení napadnutého snehu vyššie uvedené rieky a ich miestne prítoky – riečky a potoky kumulujú vo svojich korytách značné množstvo povrchovej vody, následne vybrežujú a zaplavujú územie, ktorým pretekajú.

Najrozsiahlejšou záujmovou oblasťou z uvedeného hľadiska je územie a jeho širšie okolie hydrograficky patriace do čiastkového povodia Bodrogu. Jeho nosným riečnym systémom v obvode Bardejov je **povodie rieky Tople**, presnejšie jej horný tok.. Táto rieka odvodňuje najväčšie povodie obvodu (1560 km²) a zároveň svojou dĺžkou 129,8 km je najdlhšou riekou pretekajúcou obvodom.

Najvýznamnejšími prítokmi hornej a strednej Tople, na ktorých sú merané hydrologické parametre, sú Kamenec, Šibská voda a Čarnošina.

Druhou oblasťou možných povodní je Podčergovská časť obvodu, v ktorej pramení a preteká rieka **Sekčov** s prítokmi: Rešovka, Brodok, Fričkovský potok, Pastevník a Osikovský potok.

Treťou a najmenšou oblasťou možných záplav a povodní povrchových vôd je povodie rieky **Ondava** so svojimi miestnymi prítokmi Jarok a Jedlinka

b) Oblasti možných veľkých lesných požiarov a požiarov

Možnosť vzniku lesného požiaru vytvára rašelinisko nachádzajúce sa v k.ú. Regetovka.

Benzínové čerpadlá a čerpadlá LPG (5 v Bardejove, po 1 v Raslaviciach a Tarnove), ale i objekty **spracujúce a skladujúce drewnú hmotu** (Alfin s.r.o. Kľušov, Selmani s.r.o. Kružlov, Stefan s.f. Bardejov, Omniport s.r.o. Bardejov a European Trading s.r.o. Bardejov) patria medzi zdroje veľkých požiarov

Konkrétna lokalizácia a kapacita čerpacích staníc na území obvodu je nasledovná:

P.č.	Názov objektu, organizácia	Druh látky	Poznámka
1	Slovnaft a.s., ul. Duklianska 18 (Kúpeľná), Bardejov	PHM	(aj propan-butan)
2	Slovnaft a.s., ul. Prešovská, Bardejov	PHM	
3	Slovnaft a.s., Auto moto shop, Raslavice 810	PHM	
4	ŠAJGALOIL., ul. Štefánikova 2970, Bardejov	PHM	
5	FINOL s.r.o Tarnov 212	PHM	
6	AUTOPLYN, ul. Kacvinského 326,1 Bardejov	LPG	
7	AUTOGAS, ul. Štefánikova 70, Bardejov	LPG	

c) Oblasti možného ohrozenia seizmickou činnosťou, zosuvmi pôdy, skál a lavín

Ďalším potenciálnym zdrojom ohrozenia v územnom obvode sú zosuvy pôdy s následkami najmä na majetku.

Geologická stavba podstatnej časti územia a skladba hornín zohráva významnú úlohu nielen pri vodohospodárskom režime obvodu, ale pri intenzívnych a dlhodobých zrážkach často spôsobuje rozvoj zosuvných procesov. Nadmerným topením snehu a výdatnými zrážkami sa do podložia dostáva zvýšené množstvo vody, ktoré narušuje ustálený odtokový režim, dochádza k nasýteniu zemín, následne k zvýšeniu šmykových napätí a vplyvom vztlakovej vody k aktivizácií zosuvov. Často ide o plytkejšie zosuvy s rotačnou a kombinovanou šmykovou plochou.

d) Mimoriadne javy poveternostného a klimatického charakteru

Podnebie má kontinentálny charakter. Priemerná ročná teplota je v rozpätí 5-6⁰ C, priemerné zrážky v rozpätí 640-650 mm.

Vývoj počasia, hlavne v zimnom období vytváraný nadmerným intenzívnym snežením spojený so silným vetrom môže spôsobovať na území obvodu Bardejov **snehové kalamity**, ktoré majú za následok neprejazdnosť ciest predovšetkým I., II. a III. triedy najmä v Zborovskej doline, v Podčergovskej oblasti a na cestnom ťahu pozdĺž rieky Topľa. Mimoriadna udalosť takéhoto charakteru spôsobuje problémy s dopravou a následne aj so zásobovaním obcí, prípadne poskytovaním neodkladnej zdravotníckej pomoci.

Veterné smršte a silné vetry postihujú predovšetkým horské hrebene (Čerchovské pohorie), avšak v závislosti od počasia, môžu sa vyskytnúť v ktorejkoľvek lokalite obvodu, čo dokumentujú posledné roky.

2.Havárie

Havária je mimoriadna udalosť, ktorá spôsobí odchýlku od ustáleného prevádzkového stavu, v dôsledku čoho dôjde k úniku nebezpečných látok alebo k pôsobeniu iných ničivých faktorov, ktoré majú vplyv na život, zdravie alebo na majetok.

a) Oblasti možného ohrozenia závažnou priemyselnou haváriou

V obvode sú dva subjekty, ktoré pre svojou činnosť využívajú nebezpečné látky. Jedná sa o

- Zimný štadión v správe mestského podniku BAPOS ,
- Východoslovenská vodárenská spoločnosť s.r.o. Bardejov - úpravňa vody.

b) Oblasti možného ohrozenia vyplývajúce z umiestnenia nebezpečných látok

(stacionárne zdroje ohrozenia)

V zmysle Vyhlášky č. 533/2006 o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok sa nebezpečné látky členia na chemické, rádioaktívne a biologické. Vyhláška ustanovuje podrobnosti na zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojenej s ich únikom v objekte, v ktorom sa vyrába, skladuje a manipuluje s NL, pri preprave NL, pri ohrození obyvateľstva teroristickým útokom, sekundárnymi následkami MU, pri ohrození z iných štátov.

Potencionálnymi zdrojmi havárií sú v dôsledku skladovania a technologického využitia nebezpečných látok vyššie spomínané subjekty : Zimný štadión - mestský podnik BAPOS (amoniak), Východoslovenská vodárenská spoločnosť s.r.o. Bardejov (chlór).

Zimný štadión m.p. Bardejov

Charakteristika prevádzky:

V chladiacom zariadení ZŠ v Bardejove je celková náplň amoniaku 1800 kg. (min.náplň 350 kg). Toto množstvo je za prevádzky rozdelené do dvoch tlakových nádrží (expanzná - 350kg a tlaková - 450kg) o celkovom objeme 800kg. Zostávajúcich 1000kg amoniaku je umiestnených v jednotlivých sekciách ľadovej plochy, ktoré možno samostatne

uzatvárať, amoniak medzi nimi prepúšťať a v prípade poruchy vyprázdniť. Expanznú a kondenzačnú nádrž možno samostatne odstaviť alebo uzatvoriť.

Prakticky nie je možné, aby zo sústavy uniklo celkové množstvo amoniaku.

Za množstvo nebezpečnej látky sa považuje jednotkové množstvo limitované kapacitou technologického zariadenia alebo zásobníka, ktoré môže preukázateľne jednorazovo uniknúť pri mimoriadnej udalosti.

V prípade Zimného štadióna je technologické množstvo úniku 1800 kg za čas 180 minút.

Východoslovenská vodárenská spoločnosť s.r.o. Bardejov

V objekte úpravovne vody sa nachádza aj príručný sklad plynného chlóru s počtom 9 fliaš po 50 l. Prakticky nie je možné, aby zo sústavy uniklo celkové množstvo chlóru. Za množstvo nebezpečnej látky sa považuje jednotkové množstvo limitované kapacitou technologického zariadenia alebo zásobníka, ktoré môže preukázateľne jednorazovo uniknúť pri mimoriadnej udalosti.

V prípade Úpravovne vody je technologické množstvo úniku 50 kg za čas 20 minút.

Ochranné pásma sú vypočítane v súlade s vyhláškou MV SR č.533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok. Pri naplnení a dodržaní parametrov hodnotiaceho programu sú vypočítané hodnoty (len orientačné a len pri úniku) nasledovné:

c) Oblasti možného ohrozenia spojené s únikom nebezpečných látok pri všetkých druhoch prepráv (prehľad trás)

Ďalším faktorom vzniku havárie môže byť aj preprava nebezpečných látok po komunikáciách obvodu. Jedná sa o cestu č.545 smer Raslavice - Bardejov s napojením na cestu č.77 smer Svidník a cestu č.77 smer Stará Ľubovňa - Svidník.

Obvodom prechádza hlavné plynovodné potrubie zemného plynu so vstupom do obvodu južne od obce Osikov a výstupom z obvodu východne od obce Hažlín. Vede po trase Prešov - Osikov - Mihaľov - Bardejov - Beloveža - Hažlín s rozvodom zemného plynu na obce Raslavice, Hertník, Fričkovce, Osikov, Poliakovce, Dubinné a Hažlín.

Z Prešova do Bardejova cez Šibu a Mihaľov vede trasa 2 krát 110 kV vysokého napätia elektrickej energie. Rozvodňa v Bardejove má výkon 2 krát 40 MVA.

3.Katastrofy

Katastrofa je mimoriadna udalosť, pri ktorej dôjde k narastaniu ničivých faktorov a ich následnej kumulácii v dôsledku živelných pohromy a havárie. Na hodnotenom území sa nevyskytujú

4.Terrorizmus

Teroristické útoky sú napadnutia objektov sústredujúcich spravidla väčšie množstvo osôb s cieľom spôsobiť straty na životoch, zdraví a majetku, spôsobiť strach a paniku obyvateľstva.

Na teroristické útoky môžu byť použité konvenčné zbrane a prostriedky obsahujúce chemické, biologické a radioaktívne látky a materiály

(späť na obsah)

2. Informácie o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti a následkov na postihnutom území a životnom prostredí

Evidencia výskytu, rozbor vzniku, priebehu a následkov krízových udalostí v obvode za posledné roky ukazuje jednak možný predpoklad ich opakovaného vzniku, ale aj poskytuje dostatočné množstvo informácií na prípravu zameranú na ich predchádzanie alebo prípadné odstraňovanie následkov.

V jednotlivých druhoch mimoriadnych udalostiach špecifikovaných legislatívou je reálny stav ich výskytu v obvode nasledovný:

1. Živelné pohromy

Oblasti možného ohrozenia povodňami a záplavami z povrchových.

Ako je uvedené v kap. 1.1.a) z územia obvodu sú jednotlivé miestne riečky a potoky odvádzané v podstate troma väčšími vodnými tokmi, ktoré priamo na území obvodu vyvierajú a ním pretekajú: **Topľa, Ondava a Sekčov.**

Nižšie uvedený prehľad poskytuje informácie o výbrežení najväčších vodných tokov, ich miestnych prítokov a riečok a o postihnutých obciach od roku 2005:

Rieka Topľa

Oblasť vodného toku a jeho miestne prítoky	Postihnuté mesto a obce
Horná Topľa	Bardejov a jeho časti Dlhá Lúka a Bardejovská N.Ves Gerlachov, Livov, Livovská Huta, Lukov, Malcov, Mokroluh, Rokyto, Tarnov
-Kamenec	Becherov, Chmeľová, Zborov
-Richvaldský potok	Richvald
-Slatvinec	Bogliarka, Krivé, Kríže, Kružlov
-Slatinský potok	Zlaté
-Šibská voda	Bardejovská Zábava, Kľušov, Kľušovská Zábava, Šiba
-Valalský potok	Hervartov
Stredná Topľa	Brezov, Harhaj, Hrabovec, Komárov, Kučín, Kuričma, Marhaň, Nemcovce, Poliakovce, Porúbka, Vyšný Kručov
-Koprivnička	Buclovany, Koprivnica
-Čarnošina	Harhaj, Kochanovce, Nižná Voľa, Vyšná Voľa
-Cerninka	Dubinné, Ortuťová, Šašová

Rieka Sekčov

Oblasť vodného toku a jeho miestne prítoky	Postihnuté mesto a obce
Horný Sekčov	Raslavice, Vaniškovce
-Fričkovský potok	Fričkovce
-Pastevník	Hertník
-Rešovka	Rešov

Rieka Ondava

Oblasť vodného toku a jeho miestne prítoky	Postihnuté mesto a obce
Horná Ondava	Jedlinka
-Jarok	Mikulášová

Najrozsiahlejšia povodeň vôbec, zaznamenaná v poslednom desaťročí, postihla obvod v roku 2010. Prechádzala v štyroch etapách.

Prvá etapa povodne vznikla z dôvodu dlhodobých zrážok dňa 16.5.2010 v obciach Livov, Lukov a následne 17.5.2010 v obciach Brezov, Porúbka a Zborov.

Druhá etapa nastala dňa 27.5.2010 v dôsledku intenzívnych zrážok a postihla sedem obcí (Bardejov, Becherov, Hervartov, Kľušov, Kučín, Raslavice, Šiba).

V tretej etape koncom dňa 1.6.2010 v dôsledku dlhodobých zrážok povodeň vyvrcholila. bolo postihnutých 53 obcí.

Štvrtá etapa povodne v dôsledku prietrže mračien dňa 24.7.2010 postihla sedem obcí (Lipová , Šašová, Ortuťová, Vyšný Kručov, Nemcovce, Zborov, Koprivnica) a povodňové záchranné práce boli ukončené až v priebehu mesiaca augusta. Niektoré obce boli postihnuté povodňou niekoľkokrát, čo sťažovalo realizáciu povodňových záchranných prác.

Situácia sa stala sa kritickou v noci z 1.6. na 2.6 2010. Následne na to dňa 2.6 Obvodný úrad Bardejov v dôsledku zničenia komunikácií do obcí Kríže, Livov a Livovská Huta a potrebou zabezpečenia núdzového zásobovania a zabezpečenia lekárskej pomoci do týchto obcí vyhlásil mimoriadnu situáciu na území obvodu.

Nakoľko boli ohrozené životy a zdravie občanov v samotnom meste Bardejov a v niektorých obciach mesto a dotknuté obce pristúpili k evakuácii občanov. Konkrétne boli evakuované osoby z týchto objektov: Domov dôchodcov na Toplianskej ulici, IV ZŠ Tarasa Ševčenku, V.ZŠ Pod Vinbargom, MŠ na Nábřežnej ulici a rodinné domy na Kutuzovovej ulici. Celkový počet evakuovaných v meste dosiahol 1800 osôb. Evakuované osoby boli umiestnené v priestoroch III.ZŠ alebo u rodinných príslušníkov.

V povodňami postihnutých obciach boli vyhlásené evakuácie rómskych osád vo Fričke, v Lenártove a Lukove. Evakuovaných bolo cez 70 osôb a boli umiestnení do kultúrnych domov.

b)Oblasti možných veľkých lesných požiarov a požiarov

Tento druh mimoriadnej udalosti sa v obvode nevyskytol

c) Oblasti možného ohrozenia seizmickou činnosťou, zosuvmi pôdy, skál a lavín

Za posledných desať rokov boli zosuvy pôdy zaznamenané v katastroch 15 obcí, pričom ich následkami boli najviac ohrozené a poškodené štátne cesty a miestne komunikácie a to: v meste Bardejov a v obciach Brezovka, Cigel'ka - Petrová, Krivé - Kružlov, Kurov - štátna hranica, Lopúchov - Raslavice, Olšavce - Kochanovce, Rešov, Richvald - Kľušovská Zábava, Stebnícka Huta

Niektoré zosuvy pôdy ohrozili alebo priamo poškodili obecné mosty, verejné priestranstvá obcí, prípadne súkromné záhrady, dokonca aj rodinné domy. Odkryté a poškodené v dvoch prípadoch boli aj rozvodové systémy a to plynové potrubie (Bogliarka) a diaľkový telekomunikačný kábel.

d) Mimoriadne javy poveternostného a klimatického charakteru

Za obdobie rokov 2005 až 2010 bola v dôsledku víchrice vyhlásená MS v meste Bardejov - Bardejovská Nová Ves (r.2006) a v obciach Sveržov, Gaboltov, Petrová, Zlaté (r.2008) a Hankovce, Brezov (r.2010).

V dôsledku skladovania a technologického využívania nebezpečných látok vyššie spomínané subjekty : Zimný štadión - mestský podnik BAPOS (amoniak), Východoslovenská vodárenská spoločnosť s.r.o. Bardejov (chlór) sú tieto objekty jedinými stacionárnym zdrojmi vzniku mimoriadnych udalostí.

Posledná rozsiahlejšia snehová kalamita v obvode bola zaznamenaná ešte v roku 2002.

2.Havárie

a) Oblasti možného ohrozenia závažnou priemyselnou haváriou

V obvode sú dva subjekty, ktoré pre svojou činnosť využívajú nebezpečné látky. Jedná sa o

- Zimný štadión v správe mestského podniku BAPOS ,
- Východoslovenská vodárenská spoločnosť s.r.o. Bardejov - úpravňa vody.

b) Oblasti možného ohrozenia vyplývajúce z umiestnenia nebezpečných látok (stacionárne zdroje ohrozenia)

V zmysle Vyhlášky č. 533/2006 o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok sa nebezpečné látky členia na chemické, rádioaktívne a biologické. Vyhláška ustanovuje podrobnosti na zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojenej s ich únikom v objekte, v ktorom sa vyrába, skladuje a manipuluje s NL, pri preprave NL, pri ohrození obyvateľstva teroristickým útokom, sekundárnymi následkami MU, pri ohrození z iných štátov.

Potencionálnymi zdrojmi havárií sú v dôsledku skladovania a technologického využívania nebezpečných látok vyššie spomínané subjekty : Zimný štadión - mestský podnik BAPOS (amoniak), Východoslovenská vodárenská spoločnosť s.r.o. Bardejov

Amoniak

Zimný štadión m.p. Bardejov

Pásmo priameho ohrozenia : samotný objekt štadióna

Pásma ochranné – ul. : Kutuzovova, Toplianska, Nábrežná, Fučíkova, Tarasa Ševčenku.

objekty : Dom Turistiky, Domov dôchodcov, sídlisko Za rajom,
Základná škola Barto0lomeja Krpelca, Štadión BŠK Bardejov

Stupeň ohrozenia pri vzniku havárie určuje službu konajúci strojník podľa množstva unikajúcej nebezpečnej látky.

Likvidáciu havárie prvého stupňa ohrozenia vykonávajú zamestnanci zimného štadiónu.

Likvidáciu havárie druhého stupňa ako aj tretieho stupňa ohrozenia riadi havarijná komisia na čele s vedúcim ZŠ, ktorý určí zvolanie príslušných pracovníkov.

Krízový štáb objektu riadi práce na odstránení následkov havárie amoniaku podľa spracovaného havarijného plánu. Miesto spohotovenia Krízového štábu je v miestnosti kancelárie technického úseku.

Chlór

Úpravňa vody Východoslovenská vodárenská spoločnosť Bardejov

Pásma priameho ohrozenia: Samotný objekt.

Pásma ochranné: Ulice: Štefánikova.

Objekty: Dopravno-mechanizačné stredisko.

Stupeň ohrozenia pri vzniku havárie určuje službu konajúci strojník (smena).

Ak dôjde k poruchám, haváriám, pri ktorých dochádza k úniku plynného chlóru a vlastnými pracovníkmi nie je možné unikaniu chlóru zabrániť, je povinnosťou smeny okamžite vyhlásiť poplach. Okamžite vyrozumieť odbor CO a krízového riadenia obvodného úradu, policajný zbor a požiarny zbor a postupne ohrozené podniky.

Krízový štáb riadi práce na odstránení následkov havárie chlóru podľa spracovaného havarijného plánu. Miesto spohotovenia havarijnej komisie je v miestnosti kancelárie technického úseku.

Únik nebezpečnej látky – amoniaku bol zaznamenaný na Zimnom štadióne v auguste roku 2006.

c) Oblasti možného ohrozenia spojené s únikom nebezpečných látok pri všetkých druhoch preprav (prehľad trás)

Ďalším faktorom vzniku havárie môže byť preprava nebezpečných látok po komunikáciách obvodu. Jedná sa o cestu č.545 smer Raslavice - Bardejov s napojením na cestu č.77 smer Svidník a cestu č.77 smer Stará Ľubovňa - Svidník.

Obvodom prechádza hlavné plynovodné potrubie zemného plynu so vstupom do obvodu južne od obce Osikov a výstupom z obvodu východne od obce Hažlín. Vedie po trase Prešov - Osikov -

Mihaľov - Bardejov - Beloveža - Hažlín s rozvodom zemného plynu na obce Raslavice, Hertník, Fričkovce, Osikov, Poliakovce, Dubinné a Hažlín.

Z Prešova do Bardejova cez Šibu a Mihaľov vedie trasa 2 krát 110 kV vysokého napätia elektrickej energie. Rozvodňa v Bardejove má výkon 2 krát 40 MVA.

3. Katastrofy

V obvode Bardejove sa tento druh mimoriadnej udalosti v poslednom desaťročí nevyskytol.

4. Terorizmus

Obvodný úrad má spracovanú metodiku a režim ochrany pre prípad teroristického útoku vo vytypovaných objektoch.

(späť na obsah)

3. Nebezpečné vlastnosti a označenie látok, ktoré by mohli spôsobiť mimoriadnu udalosť na území obvodu

AMONIAK

✓ chemický vzorec	NH₃
✓ UN kód (identifikačné číslo látky)	1005
✓ Kemlerov kód (identifikačné číslo nebezpečia)	268

Základná charakteristika

Pri bežnom tlaku a teplote je amoniak toxický, bezfarebný plyn (teplota varu za normálnych podmienok je -33,5°C) s charakteristickým prenikavým, ostrým, silne dráždivým zápachom. Amoniak je zásaditá žieravina, v kvapalnej forme pôsobí leptavo. Vďaka svojej hustote 0,771 kg.m⁻³ je zhruba o polovicu ľahší ako vzduch. Skladuje sa skvapalnený pod tlakom. Je veľmi dobre rozpustný vo vode, s kyselinami reaguje za vzniku amónnych solí. Má silné korozívne účinky voči kovom, hlavne voči zliatinám medi.

Dopady na zdravie človeka, riziká

Vo všeobecnosti možno amoniak charakterizovať ako látku toxickú, ktorá však vďaka svojmu prenikavému zápachu, upozorňuje včas na svoju prítomnosť, väčšinou nepredstavuje výrazné riziko pre človeka.

Krátkodobá expozícia amoniaku môže dráždiť aj popáliť kožu a oči, s rizikom trvalých následkov. Môže spôsobiť podráždenie nosnej sliznice, úst, hltana, spôsobuje kašeľ a dýchacie problémy. Expozícia s vyššími koncentraciami amoniaku môže spôsobiť aj zavodenie pľúc (edém) a vážne dýchacie problémy. Pri koncentrácii vyššej než 0,5 % objemových (asi $3,5 \text{ g}\cdot\text{m}^{-3}$) je i krátkodobá expozícia smrteľná. Pri styku so skvapalneným amoniakom vznikajú ťažké omrzliny. Koncentrácia 0,25% objemových pár vo vzduchu je nebezpečná pri vdychovaní po dobu 30 min.

Dopady z hľadiska životného prostredia

Vo vzťahu k životnému prostrediu ide o látku nebezpečnú. Amoniak je veľmi toxický pre vodné organizmy (predovšetkým ryby), pričom zohráva významnú rolu jeho veľmi dobrá rozpustnosť vo vode. Môže zmeniť pH - hodnotu ekologických systémov, spôsobuje okysľovanie pôd a podporuje eutrofizáciu vôd (premnoženie rias a siníc).

CHLÓR

✓ chemický vzorec	Cl_2
✓ UN kód (identifikačné číslo látky)	1017
✓ Kemlerov kód (identifikačné číslo nebezpečenstva)	268

Základná charakteristika

Chlór je žltozelený, nehorľavý plyn štiplavého zápachu, 2,5-krát ťažší ako vzduch, jedovatý a žieravý. Pri styku s vlhkým vzduchom tvorí hmlu (reaguje s vodnou parou). V kvapalnom skupenstve má oranžovožltú farbu. Zlučuje sa s takmer všetkými prvkami, prudko reaguje s organickými látkami.

Dopady na zdravie človeka, riziká

Chlór je nebezpečná, jedovatá látka s vysokými dráždivými a dusivými účinkami. Pri vdychovaní dráždi oči, dýchacie cesty a pokožku. Nadýchanie plynu spôsobuje ťažké podráždenie dýchacích ciest a pľúc, bolesti v hrdle, kašeľ, dýchavičnosť, dusenie, nutkanie na zvracanie, opuch hrtana a pľúc, bolesť hrudníka a pľúcny edém, ktorý sa môže prejaviť s oneskorením dvoch dní. Kontakt s kvapalinou spôsobuje začervenanie kože (tvorba pľuzgierov, popáleniny), pri dlhodobej práci môže dochádzať k uhrovnosti (chlórové akné). Krátkodobý účinok: koncentrácia 0,1 % počas 10 minút pôsobí smrteľne.

Dopady z hľadiska životného prostredia

Jedovatá látka, nebezpečná pre životné prostredie. Chlór je veľmi jedovatý pre vodné organizmy. Pri väčších únikoch látky je, vzhľadom na jeho hustotu, potrebné zabrániť natečeniu média do kanalizácie, vodných tokov a vodných nádrží.

AUTOMOBILOVÝ BENZÍN

- ✓ UN kód (identifikačné číslo látky) 1203
- ✓ Kemlerov kód (identifikačné číslo nebezpečia) 33

Základná charakteristika

Bezfarebná až bledožltá prchavá a mimoriadne horľavá kvapalina s typickým benzínovým zápachom. Pary benzínu so vzduchom tvoria výbušnú zmes.

Dopady na zdravie človeka, riziká

Benzín je škodlivý pri vdýchnutí, pri kontakte s pokožkou a po požití. Príznaky a symptómy: podráždenie kože (pocit pálenia, sčervenenia, opuch, odmastenie pokožky sprevádzané dermatologickými zmenami), podráždenie očí (sčervenanie a pocit rezania), podráždenie dýchacích orgánov (kašeľ, sípavé dýchanie, ťažkosti pri dýchaní, krátky dych), zvýšená teplota. Dýchacie problémy môžu pretrvávajúť niekoľko hodín po expozícii. Má narkotické účinky, vdychovanie vysokých koncentrácií výparov môže pôsobiť na centrálnu nervovú sústavu a prejaviť sa stratou orientácie, bolesťou hlavy, nevoľnosťou. Dlhodobé vdychovanie môže spôsobiť bezvedomie a smrť. Dopady na krvotvorbu: anémia, znížená imunita. Dopady na periférnu nervovú sústavu: nestála chôdza, slabosť svalov. Dopady na sluchové orgány: dočasne slabší sluch, hučanie v ušiach.

Dopady z hľadiska životného prostredia

Benzín je toxický pre vodné organizmy. Vo vode slabo rozpustný, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnom prostredí.

PROPÁN – BUTÁN

- ✓ UN kód (identifikačné číslo látky) 1965
- ✓ Kemlerov kód (identifikačné číslo nebezpečia) 23

Základná charakteristika

Propán – bután je bezfarebný horľavý a výbušný plyn, sladkastého zápachu, pri použití odorantu ako varovnej látky má charakteristický merkaptánový zápach (po síre). Používa sa na vykurovanie a pohon motorových vozidiel a priemyselné využitie spaľovaním v špeciálnych horákoch.

Dopady na zdravie človeka, riziká

Vdychovanie nízkej koncentrácie plynu so vzduchom má mierne narkotické účinky na centrálnu nervovú sústavu, ktorá vedie k depresiám. Vdychovanie vysokej koncentrácie plynu so vzduchom môže spôsobiť kómu, ktorej predchádza stav podobný opitosti a strata svalovej koordinácie. Narkotické účinky sa prejavujú až pri koncentráciách ďaleko vyšších, ako je medza zápalnosti.

Vzhľadom k tomu, že môže vo vzduchu nahradiť kyslík, pôsobí ako jednoduchý asfyziant (látka spôsobujúca dusenie).

V prípade nadýchnutia postihnutého treba premiestniť zo zamoreného priestoru na čerstvý vzduch. Udržiavať v teple a pokoji. Pri ťažších prípadoch použiť dýchací prístroj. Ak postihnutý nedýcha, je treba zaviesť umelé dýchanie z úst do úst, prípadne umelé dýchanie s vonkajšou masážou srdca. Privolať lekára. Zachraňujúci musí dbať na vlastnú bezpečnosť.

Pri zasiahnutí pokožky, alebo očí kvapalným plynom dochádza k odparovaniu plynu pri cca – 22 °C ku vzniku studených popálenín/omrzlín. Takto postihnuté miesto je potrebné minimálne 15 minút oplachovať vodou. Uvedomte si, že aj drobné povrchové popáleniny vyžadujú sterilné ošetrovanie pri poskytovaní prvej pomoci a definitívne ošetrovanie v lekárskej ambulancii.

Opatrenia pri úniku:

- pokúsiť sa zastaviť unikanie plynu (uzatvorenie prívodu),
- opustiť zamorený priestor,
- zabezpečiť dostatočné vetranie,
- odstrániť zdroje požiaru,
- v zamorenom priestore zákaz používať iskriace náradie a prístroje,
- nezapínať alebo vypínať elektrické osvetlenie,
-

Dopady z hľadiska životného prostredia

Propán – bután je ťažší ako vzduch. Vykonať opatrenia k zabráneniu vniknutiu do kanalizácie, pivníc, podzemných priestorov, preliačín a jám vyskytujúcich sa pod úrovňou terénu.

(späť na obsah)

4. Informácie o spôsobe varovania obyvateľstva a o záchranných prácach na území obvodu

(späť na obsah)

INFORMAČNÝ SYSTÉM CIVILNEJ OCHRANY

Nevyhnutnou a značne dôležitou súčasťou civilnej ochrany pri ochrane života, zdravia a majetku obyvateľstva je informačný systém, ktorý tvoria **hlasná služba** (včasné varovanie a vyrozumenie obyvateľstva a osôb činných pri riešení následkov mimoriadnej udalosti) a **informačná služba** (zber, spracovanie, vyhodnocovanie a poskytovanie príslušných informácií).

VŠEOBECNÉ OHROZENIE

dvojminútový kolísavý tón sirén použitý pri ohrození alebo pri vzniku mimoriadnej udalosti, ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti

Tón sirén: 2 – minútový kolísavý tón sirén 1x

OHROZENIE VODOU

Šesťminútový stály tón sirén použitý pri ohrození ničivými účinkami vody

Tón sirén: 6 – minútový stály tón sirén 1x

Z uvedeného vyplýva, že varovný signál VŠEOBECNÉ OHROZENIE bude v prípade potreby použitý u všetkých mimoriadnych udalostí, s výnimkou varovania pred ničivými účinkami vody.

KONIEC OHROZENIA

Koniec ohrozenia alebo koniec pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti.

Tón sirén: 2 – minútový stály tón sirén 1x

Varovné signály a **signál koniec ohrozenia** sú ihneď po ich doznení dopĺňané hovorenou informáciou – opakovane trikrát - vo vysielaní hromadných informačných prostriedkov (rozhlasové, televízne stanice, miestne informačné prostriedky obce). Informácia obsahuje:

- deň a hodinu vzniku alebo skončenia ohrozenia,
- údaje o zdroji ohrozenia,
- údaje o druhu ohrozenia,
- údaje o veľkosti ohrozeného územia,
- základné pokyny pre obyvateľstvo.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov v § 16 ods. 1 písm. d) ukladá **právnickým osobám a fyzickým osobám, podnikateľom** povinnosť (napr. prevádzkovateľom objektov nakladajúcich s nebezpečnými látkami). vykonávať **hlásnu službu** (varovanie obyvateľstva a vyrozumenie osôb činných pri riešení mimoriadnej udalosti a obcí o ohrození) pre svojich zamestnancov, osoby prevzaté do starostlivosti, iné osoby a obce, ktoré bezprostredne ohrozujú.

Pre zabezpečenie varovania obyvateľstva, vlastných zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti sú títo prevádzkovatelia povinní na území ohrozenom nebezpečnou látkou budovať samostatný systém varovania obyvateľstva tzv. **autonómny systém varovania** (ďalej len „ASV“).

V období **vojny a vojnového stavu** sa dvojminútovým kolísavým tónom vyhlasuje aj ohrozenie v prípade možného vzdušného napadnutia územia štátu

Tón sirén: 2 – minútový kolísavý tón sirén bez opakovania

V takomto prípade doplnková slovná informácia okrem obvyklých náležitostí obsahuje aj:

- vymedzenie územia, pre ktoré je ohrozenie vyhlásené,
- výraz „Pozor“, vzdušný poplach“.

Z uvedeného vyplýva, že v období vojnového stavu alebo vojny dvojminútový kolísavý tón sirén môže obyvateľstvo varovať buď pred mimoriadnou udalosťou alebo pred možným vzdušným napadnutím. Rozlíšenie je dané obsahom doplnkovej slovnej informácie.

Varovací systém sa preskúšava jedenkrát mesačne, spravidla druhý týždeň v mesiaci v piatok o dvanástej hodine.

Varovanie obyvateľstva v civilnej ochrane je predmetom informačného systému civilnej ochrany, konkrétne hlásnej služby, ktorej úlohou je zabezpečiť včasné varovanie obyvateľov a vyzrozumieť osôb činných pri riešení následkov mimoriadnej udalosti a obcí o ohrození alebo o vzniku mimoriadnej udalosti. Okrem civilnej ochrany majú povinnosť varovať svojich zamestnancov a obyvateľstvo v pásme ohrozenia aj prevádzkovatelia vodných stavieb a objektov vyrábajúcich, skladujúcich alebo iným spôsobom manipulujúcich s nebezpečnými látkami. Táto povinnosť vychádza z analýzy územia, ktorá predstavuje posúdenie nebezpečenstva pre prípad vzniku mimoriadnej udalosti s ohľadom na zdroje ohrozenia a vyhotovujú ju orgány štátnej správy ako súbor dokumentov v textovej a grafickej forme, pre územie v ich pôsobnosti. Toto sú tzv. autonómne systémy varovania.

Odovzdávanie informácií sa vykonáva v súlade s vyhláškou MV SR 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov nasledovne:

- ihneď po zistení mimoriadnej udalosti s udaním druhu, miesta a času vzniku, následkov, vykonaných opatrení a ďalšieho postupu pri odstraňovaní následkov mimoriadnej udalosti,
- pri vyhlásení a odvolaní mimoriadnej situácie,
- tendencie vývoja mimoriadnej udalosti,
- pri potrebe varovania obyvateľstva a vyzrozumieť osôb,
- na spresnenie údajov po vzniku mimoriadnej udalosti na základe vyžiadania prijímacieho informačného strediska alebo ak dôjde k zmene údajov,
- pri zmenách radiačnej, chemickej alebo biologickej situácie a zmenách meteorologickej a hydrologickej situácie,
- ihneď o dosiahnutí pohotovosti evakuačnej komisie a evakuačných zariadení, o začatí a skončení evakuácie a o udalostiach narúšajúcich priebeh evakuácie,
- denne k 06,00 hod. a 18,00 hod. o stave a priebehu evakuácie a o stave a priebehu záchranných prác po vyhlásení mimoriadnej situácie,
- ihneď predkladať mimoriadne informácie o čase, stave začatia alebo skončenia záchranných prác a o udalostiach, ktoré narušujú vykonávanie záchranných prác.

ZÁCHRANNÉ PRÁCE PRI MIMORIADNEJ UDALOSTI

Záchranné práce sú činnosti na záchranu života, zdravia osôb a záchranu majetku, ako aj na ich odsun z ohrozených alebo postihnutých priestorov. Súčasťou záchranných prác sú činnosti na odstránenie zamedzenia šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti a vytvorenie podmienok na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti.

Po vzniku mimoriadnej udalosti záchranné práce vykonávajú základné záchranné zložky integrovaného záchranného systému (hasičské a záchranné zbory, útvary policajného zboru, záchranná zdravotná služba, kontrolné chemické laboratória civilnej ochrany) a ostatné záchranné zložky (ozbrojené sily SR, obecné hasičské zbory, závodné hasičské zbory, jednotky civilnej ochrany, mestská polícia a SČK).

Záchranné práce sa vykonávajú v závislosti od druhu, rozsahu a času vzniku mimoriadnej udalosti a pri ich vykonávaní sa vychádza predovšetkým z toho, aby bola zabezpečená bezpečnosť osôb vykonávajúcich záchranné práce a zároveň účinne poskytnutá prvá pomoc vyslobodeným a postihnutým osobám. Je potrebné dbať aj na to, aby sa pri rešpektovali vlastnícke práva a zabránilo sa vzniku ďalších škôd.

a) Činnosť záchranných zložiek pri úniku chemicky nebezpečnej látky

- 1) varovanie obyvateľstva a vyznenie osôb ohrozených mimoriadnou udalosťou a aj pri zmenách situácie počas vykonávania záchranných prác,
- 2) vykonanie prieskumu a pozorovania na postihnutom území, ktorého cieľom je vyhľadať postihnuté osoby mimoriadnou udalosťou, vyznačiť kontaminované a životu nebezpečné úseky,
- 3) individuálna ochrana osôb v kontaminovanom priestore a ich odsun z tohto priestoru,
- 4) poskytnutie prvej predlekárskej pomoci a neodkladnej zdravotnej starostlivosti zraneným osobám vrátane odsunu postihnutých do zdravotníckych zariadení,
- 5) kontrola kontaminovania osôb, územia, ovzdušia a budov,
- 6) hygienická očista postihnutých osôb,
- 7) likvidácia úniku nebezpečných látok a zabránenie ich šíreniu,
- 8) špeciálna očista územia, budov, priestorov, dopravných prostriedkov a komunikácií nevyhnutných pre činnosť nasadených síl a prostriedkov,
- 9) regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov na postihnutom území,
- 10) uzavretie postihnutého územia,
- 11) ochrana postihnutých osôb a nasadených síl a prostriedkov pred nepriaznivými poveternostnými vplyvmi a následkami mimoriadnej udalosti,
- 12) odsun nezranených osôb z postihnutého územia,
- 13) poskytnutie veterinárnej pomoci postihnutým a ohrozeným zvieratám a vykonanie veterinárnej očisty,
- 14) pozorovanie postihnutého územia a kontrolné merania,
- 15) zachytávanie ropných produktov na vodných tokoch a plochách,
- 16) uskladňovanie, odsun a likvidácia kontaminovaného materiálu a ekologická asanácia zvyškov nebezpečných látok,
- 17) psychologická pomoc a duchovná pomoc

b) Činnosť záchranných zložiek pri živelných pohromách (povodne, krupobitia, víchrice, zosuvy pôdy, snehové kalamity rozsiahle námrazy)

- 1) varovanie obyvateľstva a vyznamenanie osôb ohrozených mimoriadnou udalosťou a aj pri zmenách situácie počas vykonávania záchranných prác,
- 2) vykonanie prieskumu a pozorovania na postihnutom území, ktorého cieľom je vyhládať postihnuté osoby mimoriadnou udalosťou, vyznačiť kontaminované a životu nebezpečné úseky,
- 3) vyslobodzovanie postihnutých osôb z trosiek zničených a narušených budov, vrakov dopravných prostriedkov, ochranných stavieb, zo zaplavených priestorov a horiacich budov,
- 4) prívod vzduchu a vody osobám v zavalených priestoroch a ochranných stavbách
- 5) poskytnutie prvej predlekárskej pomoci a neodkladnej zdravotnej starostlivosti zraneným osobám vrátane odsunu postihnutých do zdravotníckych zariadení,
- 6) lokalizácia a likvidácia požiarov ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky
- 7) kontrola kontaminovania zdrojov pitnej vody,
- 8) dezinfekcia (studní), dezinfekcia (proti komárom) a deratizácia územia,
- 9) uzavretie postihnutého územia,
- 10) ochrana postihnutých osôb a nasadených síl a prostriedkov pred nepriaznivými poveternostnými vplyvmi a následkami mimoriadnej udalosti,
- 11) odsun nezranených osôb z postihnutého územia,
- 12) núdzové zásobovanie a núdzové ubytovanie osôb, ktoré sú následkom mimoriadnej udalosti bez základných životných potrieb,
- 13) poskytnutie veterinárnej pomoci postihnutým a ohrozeným zvieratám,
- 14) odpojenie poškodených rozvodových sietí a zariadení ohrozujúcich postihnuté osoby, nasadené sily a prostriedky a majetok,
- 15) pozorovanie postihnutého územia,
- 16) spevňovanie alebo strhávanie poškodených stavieb, budov a konštrukcií ohrozujúcich nasadené sily a prostriedky,
- 17) uvoľňovanie zahataných vodných tokov,
- 18) uvoľňovanie určených cestných komunikácií a železničných tratí, vytvorenie priechodov a prejazdov potrebných na vykonávanie záchranných prác a odsun postihnutých osôb,
- 19) čerpanie a vypúšťanie vody zo zaplávanej časti budov a územia, kde sa vykonávajú záchranné práce,
- 20) zachytávanie ropných produktov na vodných tokoch a plochách,
- 21) identifikácia, odsun a pochovávanie usmrtených osôb,
- 22) psychologická pomoc a duchovná pomoc

c) Činnosť záchranných zložiek po teroristickom útoku (konvenčné zbrane, biologické, chemické a radioaktívne NL)

- 1) varovanie obyvateľstva a vyznamenanie osôb ohrozených účinkami použitých zbraní a prostriedkov ničenia,
- 2) prieskum a pozorovanie priestoru napadnutia s cieľom vyhľadať postihnuté osoby a vyznačiť kontaminované a ohrozené úseky,
- 3) vyslobodzovanie postihnutých osôb z trosiek zničených a narušených budov, vrakov dopravných prostriedkov,
- 4) vyslobodzovanie postihnutých osôb zo zatopených objektov, zaplavených priestorov a boriacich sa budov,
- 5) poskytnutie zdravotníckej pomoci vrátane ich odsunu a podania prostriedkov ochrany pred účinkami rádioaktívneho žiarenia ožiareným osobám,
- 6) lokalizáciu a likvidáciu požiarov ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky na záchranné práce,
- 7) kontrolu ožiarovania a kontaminovania osôb, územia, budov a ovzdušia, hygienickú očistu postihnutých osôb,
- 8) dezaktiváciu, špeciálnu očistu, dezinfekciu a deratizáciu územia a priestorov, dopravných prostriedkov a pozemných komunikácií,
- 9) uzavretie priestoru napadnutia, odsun osôb z priestoru napadnutia,
- 10) práce a opatrenia na zamedzenie zrútenia sa poškodených budov ohrozujúcich životy a zdravie osôb a nasadených síl a prostriedkov,
- 11) núdzové ubytovanie a núdzové zásobovanie postihnutého obyvateľstva,
- 12) vyhľadávanie, zhromažďovanie, identifikácia a pochovávanie usmrtených osôb,
- 13) veterinárnu pomoc zasiahnutým zvieratám a na veterinárnu očistu,
- 14) likvidáciu uhynutých zvierat.

(späť na obsah)

5. Úlohy a opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti

(späť na obsah)

Orgány štátnej správy, samosprávy a iní účastníci civilnej ochrany sú pri vzniku mimoriadnej udalosti **povinní v rámci svojej pôsobnosti:**

1. Obvodný úrad

- riadiť záchranné práce, ak nepatria do pôsobnosti iných orgánov štátnej správy, právnických osôb, fyzických osôb - podnikateľov alebo obcí;

- prednosta obvodného úradu je oprávnený ukladať úlohy a vydávať príkazy vedúcim iných štátnych orgánov, starostom obcí, štatutárnym orgánom právnických osôb a fyzickým osobám vo svojom územnom obvode súvisiace s riadením záchranných prác,
- plánovať, vyhlasovať, riadiť a zabezpečovať evakuáciu, ak nepatrí do pôsobnosti právnických osôb, fyzických osôb - podnikateľov alebo obcí,
- analyzovať a vyhodnocovať opatrenia vykonávané na riešenie mimoriadnej udalosti, škody spôsobené mimoriadnou udalosťou a náklady vynaložené na vykonanie záchranných prác,
- riadiť informačný systém civilnej ochrany (zber, spracovanie, vyhodnocovanie a poskytovanie informácií) a plniť jeho úlohy,
- vyhlasovať a odvolávať mimoriadnu situáciu vo svojom územnom obvode, ak rozsah mimoriadnej udalosti presahuje územný obvod obvodného úradu,
- o vyhlásení mimoriadnej situácie úrad neodkladne informovať štátne orgány, samosprávny kraj, obce, Policajný zbor, Hasičský a záchranný zbor a ozbrojené sily Slovenskej republiky.

2. Obec, mesto

- riadiť záchranné práce, koordinovať plnenie úloh v súčinnosti s právnickými osobami, fyzickými osobami - podnikateľmi a s ostatnými fyzickými osobami,
- zabezpečovať výdaj materiálu civilnej ochrany jednotkám civilnej ochrany zriadených obcou, ktoré sú nasadené na záchranné práce podľa potreby,
- vykonávať včasné varovanie obyvateľov na území obce,
- poskytovať nevyhnutnú a okamžitú pomoc v núdzi, najmä prístrešie, stravu alebo inú materiálnu pomoc obyvateľstvu obce a osobám nachádzajúcim sa na území obce,
- vyhlasovať, riadiť a zabezpečovať evakuáciu a poskytovať núdzové ubytovanie a núdzové zásobovanie evakuovaným,
- vyhlasovať a odvolávať mimoriadnu situáciu a ustanovovať režim života obyvateľstva na území obce v prípade vzniku mimoriadnej udalosti a neodkladne o tom informovať obvodný úrad,
- viesť evidenciu evakuovaných osôb,
- zabezpečovať zber, spracovanie, vyhodnocovanie a poskytovanie informácií obvodnému úradu a obyvateľstvu na území obce.

Mesto Bardejov na základe analýzy možného vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s **únikom chemickej nebezpečnej látky** (stacionárne zdroje, prípadne únik pri preprave NL) má vypracované protichemické opatrenia, ktoré sa budú realizovať v rámci jeho pôsobnosti pri likvidácii havárie spojenej s únikom nebezpečnej látky a jej následkov.

Na možný vznik mimoriadnej udalosti s únikom chemickej nebezpečnej látky na území mesta sú protichemické **opatrenia** nasledovné:

- monitorovanie územia,
- varovanie obyvateľstva a vyrozumieanie osôb,
- evakuácia a ukrytie osôb,
- regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov,
- prvá predlekárska pomoc a neodkladná zdravotná starostlivosť,
- individuálna ochrana osôb,
- hygienická očista osôb,
- dekontaminácia terénu, budov a materiálu,

- likvidácia úniku nebezpečných látok a zamedzenie ich nekontrolovaného šírenia,
- zákaz a regulácia spotreby kontaminovaných potravín, vody a krmív,
- veterinárne opatrenia,
- opatrenia na zabezpečenie záchranných prác.

3.Právnické osoby a fyzické osoby - podnikatelia, ktorí svojou činnosťou môžu ohroziť život , zdravie a majetok

- zabezpečovať ochranu svojich zamestnancov, osôb prevzatých do starostlivosti a osôb, ktoré môžu ohroziť,
- poskytovať obvodným úradom a obciam, na ktorých území pôsobia, informácie o nebezpečenstve, jeho rozsahu, spôsobe ochrany a likvidácii následkov,
- spolupracovať s obvodnými úradmi a obcami pri riešení ochrany obyvateľstva,
- vykonávať hlásnu službu pre svojich zamestnancov, osoby prevzaté do starostlivosti, iné osoby a obce, ktoré bezprostredne ohrozujú,
- zriaďovať a udržiavať ochranné stavby pre svojich zamestnancov a osoby prevzaté do starostlivosti a prostriedky varovania,
- pri mimoriadnej udalosti vyhlásiť a uskutočniť evakuáciu svojich zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti a neodkladne o tom informovať obec, na ktorej území pôsobia,
- zabezpečiť na vlastné náklady špeciálne prostriedky individuálnej ochrany pre svojich zamestnancov a osoby prevzaté do starostlivosti podľa druhu nebezpečnej látky, ktorou môžu ohroziť život alebo zdravie,
- zabezpečiť výdaj materiálu civilnej ochrany pre vlastné jednotky civilnej ochrany a jednotky civilnej ochrany vytvorené pre potreby územia a prostriedkov individuálnej ochrany pre svojich zamestnancov a osoby prevzaté do starostlivosti,
- poskytnúť pri mimoriadnych udalostiach orgánom štátnej správy alebo obciam vecné prostriedky, ktoré vlastnia alebo užívajú,
- pri vzniku mimoriadnej udalosti vyhlasujú režim života a neodkladne o tom informujú obvodný úrad a obec, na ktorej území pôsobia.

4.Fyzické osoby (okrem osôb oslobodených od osobných úkonov v CO)

- zúčastniť sa na plnení úloh civilnej ochrany, ktoré sa vyžadujú v záujme ochrany života, zdravia a majetku v čase mimoriadnej udalosti,
- dodržiavať pokyny obvodných úradov, obcí ako aj iných určených právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov,
- riadiť sa pokynmi na ukrytie a evakuáciu,
- vykonávať opatrenia na ochranu potravín, vody, zvierat a krmív, ktoré vlastnia alebo sú im zverené,
- plniť úlohy v jednotkách a zariadeniach civilnej ochrany podľa určenia a zaradenia,
- vykonávať časovo obmedzené práce pre civilnú ochranu súvisiace s bezprostrednou ochranou života, zdravia a majetku,
- poskytnúť vecné prostriedky, ktoré vlastnia alebo užívajú, s nárokom na ich vrátenie alebo náhradu,
- poskytnúť potrebné priestory a prostriedky na núdzové ubytovanie osobám postihnutým mimoriadnou udalosťou, ako aj osobám, ktoré vykonávajú záchranné práce.

(späť na obsah)

6. Podrobnosti, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany obyvateľstva

Podrobnejšie informácie súvisiace s uvedenou problematikou je možné získať v „Pláne ochrany obyvateľstva“, prípadne v „Analýze územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí“ priamo v subjektoch, ktoré tieto dokumenty v zmysle zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a vykonávacích vyhlášok sú povinné vypracovať:

- **právnické osoby a fyzické osoby - podnikatelia**, ktorí svojou činnosťou môžu ohroziť život, zdravie alebo majetok (Zimný štadión Bardejov, Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. Bardejov)
- **Mesto Bardejov, obce v obvode**
- **Obvodný úrad Bardejov.**

7. Odkaz na obmedzenia vyplývajúce z ochrany dôverných informácií a utajovaných skutočností

Predmetné informácie poskytnuté na internete nepodliehajú žiadnym obmedzeniam, ktoré vyplývajú z ochrany dôverných informácií a utajovaných skutočností podľa zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

[\(späť na obsah\)](#)